

Dag Norling

John Collets Allé 46
0852 Oslo

B-post

«Hamro Patrika»

Norge-Nepal foreningen
c/o Gry O. Lama
Sørhalla 1
1344 Haslum

MEDLEMSKONTINGENT:

Enkeltmedlem kr 125,-
Familie kr 175,-
Organisasjon kr 300,-

Postgirokonto: 0530 32 17098

Program for møtet tirsdag 28. november 2000

- Dr. Gunnar Hasle, en av Norges fremste eksperter på reisemedisin, holder lysbildeforedrag om sykdommer turister kan få i Nepal, samt om vaksiner og forbyggende tiltak. Han er spesialist i infeksjonssykdommer, har diplom i tropemedisin og er formann i *Forum for forebyggende infeksjonsmedisin og reisemedisin*. Hasle, tidligere overlege ved infeksjonsavdelingen på Ullevål Sykehus, driver nå Reise-klinikken i Oslo og holder kurs for helsepersonell som skal ut og reise.
- Monika Pollan Thowsen holder lysbildeforedrag om Øst-Tibet. Thowsen er sinolog og tidligere kulturattaché ved den norske ambassaden i Beijing. Nå forsker hun på prosjektet "Tibetan Culture in China" ved Institutt for Fredsforskning (PRIO).
- Kaker, kaffe/te, utlodning og salg av diverse varer.

Norge - Nepal foreningen

HAMRO PATRIKA & VÅR AVIS
ORGAN FOR NORGE-NEPAL-FORENINGEN

Nr. 5, november 2000

**Velkommen til fellesmøte
i Norge-Nepal foreningen og Tibetkomitéen
tirsdag 28. november 2000 kl. 19³⁰
i Bygdelagssamskipnadens hus
Nordahl Brunsgate 22, Oslo**

Lysbildeforedrag:

**Dr. Gunnar Hasle (Reiseklinikken):
"Et reisemedisinsk blikk på Nepal"**

**Monika Pollan Thowsen (PRIO):
"Øst-Tibet"**

Neste medlemsmøte blir tidlig i februar 2001

NORGE-NEPAL FORENINGENS STYRE

Navn	Adresse	Tlf. privat:
Kirsten I. Greiner (leder)	Landingsvn. 102, 0767 Oslo	22 14 00 01
Christine Engen (nestleder)	Haxthausensgt. 1, 0263 Oslo	22 44 42 04
Cathrine Reid (sekretær)	Røa terrasse 6, 0755 Oslo	22 50 09 95
Gry Ottersen Lama (kasserer)	Sørhalla 1, 1344 Haslum	67 59 03 66
Anuradha Gurung (redaktør)	Hovseterveien 98, 0768 Oslo	911 49 347
Berit Knudsen	Fagerheimsgt. 9A, 0567 Oslo	22 71 89 39
Arnstein Thaulé	Elgtråkket 136, 1270 Oslo	958 65 968
Kristine Alsvik	403 Sogn Studentby, 0858 Oslo	22 95 19 61

PERSONER MED VERV UTENFOR STYRET

Roy Friis (revisor)	Peiskrokveien. 8, 1482 Nittedal	67 07 69 08
Thronn Berge Larsen (valgkomite)	Dannevigsveien 12, 0463 Oslo	22 71 98 73
Marit Kleppa (valgkomite)	Skøyenveien 97, 0375 Oslo	22 52 10 31

Hamro Patrika er Norge-Nepal foreningens medlemsavis som utkommer fire-fem ganger i året. Forespørsler angående avisen og foreningen kan rettes til styremedlemmene.

Redaksjonskomité for dette nummeret av Hamro Patrika:
Kristine Alsvik, Kirsten I. Greiner, Anuradha Gurung og Synnøve Nes.

E-post adressen til Norge-Nepal foreningen
Foreningen har opprettet en e-post adresse: norge_nepal@hotmail.com
Foreningens styre har adgang til kontoen og den vil bli besvart med jevne mellomrom. Vi skal gjøre så godt vi kan med å besvare henvendelser.

Neste medlemsmøte er årsmøte hvor valg av det nye styret og valgkomite vil skje. Vennligst ta kontakt med leder, Kirsten I. Greiner hvis du ønsker å ta opp emner på årsmøtet.

Referat fra medlemsmøtet 24. oktober 2000

Totalt tretti personer var tilstede på medlemsmøtet der Elisabeth Jacobsen (underdirektør og nestleder i Asia-desken i UD) og Anne Glad Fredriksen (landansvarlig for Nepal og Kambodsja i NORAD) holdt foredrag om Norges samarbeid med Nepal.

Jacobsen fortalte at Norge og Nepal opprettet diplomatiske forbindelser i 1973. I 1999 etablerte man et bistandskontor i Kathmandu, før den norske ambassaden kom på plass i 2000. Det politiske samkvemmet mellom Nepal og Norge er økende. Begge land ønsker økt mellomfolkelig kontakt, mer samarbeid på næringslivsplan og sterkere innslag av **gjensidig** samarbeid i tillegg til bistanden.

Ifølge nepalesiske myndigheter står utvikling, demokrati og menneskerettigheter høyt på prioriteringslisten. En offentlig administrasjon fri for korrupsjon, sterkere kontroll med finanser og rettsvesenet, desentralisering og en fattigdomsstrategi med mål om utjevning, er essensielt i så måte. Elisabeth Jacobsen pekte på at UD ser at Nepals unge demokrati fremdeles er i etableringsfasen og at byråkratiet ikke alltid følger spilleregler vi er vant til fra vårt system. UD søker blant annet å bidra til økt deltakelse i demokratiske prosesser og større kontroll med rettsvesenet.

Nepalesiske topp-politikere innrømmer at de og politiet har et ansvar for å styrke, og selv etterleve, menneskerettighetene. Maoist-problemet setter på dagsorden en rekke spørsmål knyttet til slike rettigheter. Problemet sees i et bredt perspektiv: fattigdom er grobunn for problemet som til dels gjenspeiler mangel på tilgang til helse- og andre offentlige tjenester. UD håper at nepalesiske myndigheter kommer i dialog med maoistene for å unngå opptrapping av volden.

Ifølge Jacobsen er det viktig å tilrettelegge for økt aktivitet i næringslivet. Man trenger stabile rammebetingelser som trekker utenlandske bedrifter til å investere, etablere seg og operere i Nepal. Blant slike betingelser er et byråkrati med mindre korrupsjon, gunstige skatter og avgifter og et lovverk som ikke stadig endres.

Anne Glad Fredriksen kunne fortelle at norsk offentlig bistand til Nepal startet i 1964. Fra 1964 til 1995 er ca. 450 millioner norske kroner overført til Nepal. Bistanden økte etter 1996, da Nepal fikk status som programland. Etableringen av den norske ambassaden har forenklet direkte samarbeid med nepalesiske myndigheter. NORAD er tilbakeholden overfor samarbeid med nepalesiske NGOer fordi det er vanskelig å få oversikt over potensielt gode partnere i det enorme mylderet av slike organisasjoner.

Tidligere gikk mye av bistanden via FN-systemet, noe som ga gode resultater, men som samtidig gjorde at Norge hadde mindre kontroll med hvordan pengene ble brukt. NORAD ønsker velkommen ansvar og initiativ fra nepalesiske myndigheter, og legger større vekt på samarbeid med mottakerlandet. NORAD er positiv til såkalte sektorprogrammer, der myndighetene i større grad selv definerer sine prioriteringer innenfor en sektor. Flere donorer kan delta i felles finansiering, for eksempel til et fond som myndighetene trekker penger ut fra når de får godkjent konkrete prosjekter. Giverkoordinering er et stikkord i så måte; de ulike donorene samordner sine krav og retningslinjer, noe som forenkler samarbeidet mellom giverne og nepalesiske myndigheter. Utdanningssektoren i Nepal har et slikt sektorprogram med felles finansiering, der NORAD er en av flere donorer som koordinerer sin politikk.

For NORAD er utdanning, helse, styrking av lokaldemokratiet, menneskerettigheter, rettsikkerhet og tilrettelegging for næringslivet viktige satsningsområder i Nepal. Helsemyndighetene i Nepal har imidlertid vist mindre interesse for en helhetlig tilnærming til utvikling av helsesektoren enn utdanningsmyndighetene har gjort overfor skolesektoren. Dette har bidratt til at NORAD prioriterer utdanningssektoren i Nepal. I tillegg kommer fokus på vannkraft og vannforsyning, der Norge sitter med høy kompetanse.

Norge har store økonomiske forpliktelser i Melamchi-prosjektet som skal forsyne Kathmandu med rent drikkevann om noen år: 225 millioner norske kroner skal gå hovedsakelig til en vanntunnel som Norplan er konsulent for. Andre donorer til Melamchi-prosjektet inkluderer blant annet Japan, OPEC, Asiabanken og Verdensbanken. NORAD er også involvert i miljø- og sosiale programmer knyttet til prosjektet. I Khimti-vannkraftprosjektet, som nå er ferdigstilt, har Norge bidratt med midler via norsk næringsliv, i tillegg til 17 millioner kroner via norske organisasjoner og lokale partnere. Utdanningssektoren og Melamchi-prosjektet utgjør en stor del av Nepals statsbudsjett og viser myndighetenes vilje til satsing nettopp på disse områdene. ♦

Slaget om Dunai i Dolpa

Fritt oversatt og omarbeidet av Kirsten I. Greiner

Kilde: The Kathmandu Post 25. og 27. september, samt 3., 4., 12. og 16. oktober 2000

Fjorten politimenn ble drept, to skadet og fjorten bortført da over 1000 maoister angrep politistasjonen og offentlige bygninger i Dunai, hovedkvarteret i Dolpa, i slutten av september. Totalt førti personer ble skadet i angrepet som varte i seks timer. Maoistene brukte både granater, bomber og skytevåpen da de ødela det lokale fengselet og satte fri nitten fanger. Mange bygninger i Dunai brant ned til grunnen. Skrekkslagne landsbyboere barrikaderte seg i husene sine, noe som tilsynelatende reddet mange liv. Ingen sivile ble drept.

"Jeg kunne høre at de ropte i gatene og skjøt kontinuerlig mot politistasjonen", fortalte Dhaniram Malla som bor i Dunai. "De kastet bomber og husene våre skalv under eksplosjonene". Mange hus ble gjennomhullet av kuler og røyken lå tett etter slaget. Maoistene brøt seg også inn i hvelvet til distriktets eneste bank, Nepal Bank Limited, og forsvant med titalls millioner rupies (*tallet varierer fra 60 til 350 millioner rupies*). Noen dager før hadde maoistene slått leir i nærheten av Dunai og distriktmyndighetene ble tipset om et forestående angrep. De rakk så vidt å få på plass en 48-manns spesialtrent styrke fra Nepalgunj før slaget om Dunai startet.

200 soldater tilhørende Royal Nepal Army (RNA) var stasjonert bare en halv times gange fra Dunai, men de holdt seg i leiren under kampene. Dolpa's Chief District Officer, Parshu Ram Aryal, sier at de militære var inneforstått med øyeblikkelig utrykning hvis de hørte eksplosjoner eller skudd. Ifølge Aryal dukket RNA opp først to dager etter angrepet. Folk spør nå om hvorfor soldatene ikke kom dem til unnsetning. Ryktene vil ha det til at soldatene var avskåret fra å nå Dunai fordi maoistene ødela broene over Bheri-elven, men soldatene kunne ha gått et stykke oppover langs elven og krysset ved neste bro.

De bortførte politimennene ble frigitt etter tretten dager i fangenskap. Frigivelsen var betinget av at de aldri mer skulle tjene i politistyrken, sier Balak Ram Yadav, som var en av de bortførte. Ifølge Yadav ble alle slått den første dagen i fangenskap, men senere fikk de grei behandling. Før frigivelsen nær grensen i Salyan-distriktet, ga maoistene dem 300 rupies som reisepenger.

En knapp uke etter det første angrepet var maoistene tilbake i Dunai. Da ble en politimann drept og en såret i den kraftige skuddvekslingen med opprørene. En sentral maoistleder kunngjorde før Dashain at maoistene ville avstå fra alle voldeligheter under de fem høytidsdagene. Den siste hendelsen i Dunai inntraff knappe to timer før høytiden satte inn.

I midten av oktober, tre uker etter de første kampene i Dunai, truet maoistene med å angripe igjen. Mer enn ett hundre maoister, alle kledd i militæruniformer, ble da observert nær Dunai, og man kunne høre enkelte kraftige eksplosjoner. Samtidig arrangerte maoistene ulike kulturelle programmer i omliggende landsbyer. Maoistene hevder at de vil ta full kontroll over Dunai.

Lokalbefolkningen er i sjakk etter flere turbulente uker og ber nå om myndighetenes beskyttelse. Ifølge styreformannen i District Development Committee, Shiva Nanda Budha, trekker de fleste bistandsorganisasjoner og donorer seg ut av området på grunn av sikkerhetssituasjonen. Flere lokale har forlatt hjemmene sine og rømt til trygge steder.

Åtte politimenn drept av maoister i Lamjung

Fritt oversatt og omarbeidet av Kirsten I. Greiner

Kilde: The Kathmandu Post 27. og 28. september 2000

To dager etter slaget om Dunai i Dolpo, gikk maoister til angrep i Bhorletar VDC i de vestlige delene av Lamjung. Åtte politimenn ble drept og tre ble såret, mens tre maoistene skal ha mistet livet.

Over 300 maoister omringet politistasjonen i Bhorletar og skjøt mot personene som var fanget inne i bygningen. Politimennene besvarte ilden innenfra inntil ammunisjonen tok slutt. Da ble de hentet ut av maoistene som skjøt dem og deretter forsynte seg med rifler og pistoler. Senere bombet maoistene den lokale jordbruksbanken og fjernet alle dokumenter, før de satte fyr på det lokale skogkontoret. Nesten alle offentlige bygninger ligger i ruiner. Ingen er foreløpig arrestert og lokalbefolkningen mener maoistene har flyktet mot Kaski-distriktet. Før angrepet skal maoistene ha forlangt halvparten av lærernes Dashain-påskjønnelse, samt forsøkt å presse rektoren til å navngi de lærerne som ikke ga penger.

Nesten 1400 personer – politimenn, sivile og maoister – har mistet livet siden maoistene initierte "folkets krig" for snart fem år siden.

Innenriksministeren går av etter maoistangrep

Fritt oversatt og omarbeidet av Kirsten I. Greiner

Kilde: The Kathmandu Post 29. september 2000

Maoistenes angrep i Dunai, Dolpo, fikk politiske konsekvenser for innenriksminister Govinda Raj Joshi som sent i september trakk seg fra stillingen etter sterkt press. Flere framtrédende Nepali Congress (NC)-politikere, deriblant Sher Bahadur Deuba (NC), krevde Joshi's avgang.

Under sin avskjedstale la Joshi skylden for Nepals problemer på Deuba og Royal Nepal Army (RNA). "Hvis terroristene ikke overmannes, kan slike hendelser skje daglig. Kan regjeringen fungere hvis innenriksministeren går av hver gang maoistene slår til?", spurte Joshi. Han anklaget RNA for å ikke ha hjulpet til da maoistene angrep Dunai: "Hvis politiet hadde fått våpen fra militæret, kunne hendelsen i Dunai vært unngått, men militæret mente at politiet ikke var i stand til å håndtere våpnene. Maoist-problemet kan bare løses hvis militæret samarbeider med myndighetene." Joshi hevder at Deuba søker å dra nytte av den alvorlige situasjonen og at han oppfører seg mer som en representant for maoistene enn for regjeringen.

Førti maoister overgir seg i Kalikot

Fritt oversatt og omarbeidet av Kirsten I. Greiner

Kilde: The Kathmandu Post 19. oktober 2000

Totalt førti maoister har overgitt seg og levert inn sine våpen i midt-vestlige distrikter den siste uken. Ifølge det offentlige administrasjonskontoret i Kalikot-distriktet, har stadig flere maoistiske "krigere" og "befal" overgitt seg siden juli måned i år.

Nylig meldte "befal" Saddam Shahi seg for de lokale myndighetene og brakte med seg 55.000 rupies fra maoistenes virksomhet i området. Dette er første gangen en maoistisk avhopper bringer med seg kontanter. Pengene går inn i et fond opprettet for å påskjønne studenter og sosial- og helsearbeidere som gjør en fremragende innsats.

Maoistene frigir fanger

*Fritt oversatt og omarbeidet av Kirsten I. Greiner
Kilde: The Kathmandu Post 21. oktober 2000*

Maoistene har løslatt tretten personer som ble bortført i nærheten av Jajarkot i løpet av Dashain-festivalen. Alle ble tvunget til å undertegne på at de ikke vil arbeide mot maoistene. Enkelte måtte også betale store summer i løsepenger, mens andre ble skamløst av kidnapperne.

Fem ungdommer, som nylig søkte seg inn i politiet, ble løslatt etter at de hadde lovet å trekke sine søknader tilbake. Rajendra Bahadur Singh, en helsearbeider i Rukum-distriktet, ble fanget da han var på vei hjem til Dashain-feiringen. Singh ble brakt inn for en "Maoistisk Folkedomstol" under anklager om å ha forgrepet seg på kona til en maoist for noen måneder siden. Han ble imidlertid frigitt etter å ha beklaget sin oppførsel.

Fem andre personer ble løslatt etter tre dager i fangenskap, men de må betale løsepenger innen en gitt tidsfrist. Bisnu Kumar Pun, medlem av en District Development Committee, ble tvunget til å undertegne på at han skal betale maoistene 40.000 rupies innen femten dager. Bhim Bahadur Pun, styreformann for Nepali Congress i Danda Gaon VDC, returnerte hjem etter å ha blitt mishandlet av maoistene i tre døgn. Han behandles for skadene på sykehuset i Nepalgunj.

Maoistiske martyrmonumenter

*Fritt oversatt og omarbeidet av Kirsten I. Greiner
Kilde: The Kathmandu Post 21. oktober 2000*

I flere distrikter har maoistene bygget martyrmonumenter der VDC-kontorer, politistasjoner og andre offentlige ligger i ruiner etter deres angrep. Restene av det som en gang var hus, brukes som byggemateriale. Lokalbefolkningen forteller at maoistene vanligvis arrangerer seremonier for nyvervede maoister ved disse monumentene.

"Falske maoister" på tyveritokt

*Fritt oversatt og omarbeidet av Kirsten I. Greiner
Kilde: The Kathmandu Post 14. oktober 2000*

I løpet av Dashain-festivalen ble mange landsbyboere i Tansen ranet av "falske maoister". Tyvene påsto av de var maoister og ga ofrene kvittering på de stjålne beløpene.

Ranerne tvang en 43 år gammel mann fra Bandipokhara til å gi dem en stor sum penger, men mannen vil ikke si hvor mye eller hvem ranerne er. Midt på natten brøt to ranerne brøt seg inn hos en annen mann og forlangte 70.000 rupies fra hans mor. "De tok mors gullring etter at hun ga dem 1.700 rupies", sier mannen. Ifølge ofrene gir de "falske maoistene" ut kvitteringer med "Nepal Communist Party (Maoists)" trykket på. Det lokale politiet hevder at det er vanskelig å iverksette tiltak mot denne virksomheten så lenge ofrene ikke er villige til å gi informasjon om tyvene.

Koirala gir forsvarsministerposten til Acharya

*Fritt oversatt og omarbeidet av Kirsten I. Greiner
Kilde: The Kathmandu Post 2. oktober 2000*

Nepal har fått en ny forsvarsminister; Mahesh Acharya, som allerede er Nepals finansminister. Utnevnelsen er slående fordi den ble gjort etter anbefaling fra statsminister Girija Prasad Koirala. Den innebærer et stort steg for Koirala som konsekvent har innehatt denne posten alle gangene han har vært statsminister. I tillegg skjedde den i kjølevannet av maoistenes angrep i Dolpa og Lamjung og den etterfølgende usikkerhet vedrørende Royal Nepal Army's (RNA) rolle og kommandolinjer.

Via utnevnelsen sender regjeringen en klar beskjed til både RNA og maoistene; RNA er ikke en uavhengig enhet, men en institusjon basert på skattebetalernes penger. RNA må rette seg etter regjeringens direktiver. Til maoistene er signalet at regjeringen er åpen for samtaler, men "ta imot tilbudet, ellers.....". Maoistene oppfatter budskapet, men har allerede har kunngjort at de ikke vil samtale med den nåværende Koirala-regjeringen. Govinda Raj Joshi, innenriksministeren som gikk av før Acharya ble forsvarsminister, anklaget militæret for ikke å ha kommet til unnsetning i Dunai, til tross for en avtale om å bistå de lokale myndighetene i området.

Bakgrunnen for den uklare kontrollen med, og kommandostrukturen i, militæret, kan ligge i Grunnloven (1991) - et produkt av forhandlinger mellom palasset, Nepali Congress og kommunistene. Ifølge Grunnloven skal Det Nasjonale Sikkerhetsrådet ha tre medlemmer; statsministeren, forsvarsministeren og øverstkommanderende for de militære styrkene. Rådet kan benytte styrkene etter anbefaling til kongen som er den øverste sjefen for RNA. Kongen utnevner også øverstkommanderende for RNA. Forvirringen som springer ut av denne ordningen kom klart til syne i Dolpa i september. Kongen har i ettertid bedt statsministeren om å gjøre alt han kan for å gjenreise ro og orden. Etter 1990 har ingen av de sittende regjeringene etablert beredskapsplaner for mobilisering av de militære styrkene og generalene har dermed kunnet forpurre militære tiltak mot maoistene. En av hovedutfordringene for den nyutnevnte forsvarsminister Acharya blir å etablere en stående beredskapsstyrke med klare kommandolinjer. Acharya sies å være en hard diplomatisk nøtt med evne til å inngå kompromisser i vanskelige situasjoner. Nå kontrollerer han både forsvarsdepartementet og sitter på myndighetenes pengesekk i kraft av posisjonen som finansminister.

Royal Nepal Army mobiliseres mot maoistene

Fritt oversatt og omarbeidet av Kirsten I. Greiner

Kilde: The Kathmandu Post 10., 12., 15. og 16. oktober 2000

I et forsøk på å komme maoistene til livs, utplasseres Royal Nepal Army (RNA) i stadig flere av Nepals distrikter. Utplasseringen er i tråd med hva Det Nasjonale Sikkerhetsrådet (bestående av statsministeren, forsvarsministeren og kongen) nylig bestemte.

Rådet har også har også gitt Chief District Officers, lederne i District Development Committees, mandat til å gjennomføre felles operasjoner. Utplassering av RNA-styrker skjer først etter skriftlig forespørsel fra Chief District Officers. Militæret patruljerer områdene, ofte i samarbeid med det lokale politiet, men det eksisterer få retningslinjer for hvordan styrkene ellers skal benyttes.

Femti RNA-soldater ble nylig beordret fra Nepalgunj til det vestlige distriktet Dailekh for å hindre opptrapping av maoistenes aktiviteter der. Dette er den første styrken i sitt slag i Dailekh. Militæret er mobilisert også i Manthali i Ramechhap-distriktet. I fjor ble lignende militæreleire etablert i de maoist-påvirkede distriktene Rolpa og Rukum. Nå er RNA-styrkene også i Jajarkot, Kalikot, Salyan og Pyuthan. Så langt (15. oktober 2000) er militæret mobilisert i totalt seksten distrikter.

Uformelle samtaler mellom regjeringen og maoistene

Fritt oversatt og omarbeidet av Kirsten I. Greiner

Kilde: The Kathmandu Post 21., 24., 26., 27., og 30. oktober 2000

I slutten av oktober hadde visestatsminister Ram Chandra Poudel uformelle samtaler med representanter for undergrunnsbevegelsen Nepal Communist Party (Maoist) – NCP (Maoist). Padma Ratna Tuladhar, en framtreddende menneskerettighetsforkjemper på venstresiden, har fungert som mellommann og arrangerte møtet mellom Poudel og Rabindra Shrestha, en av lederne for maoistene. "Jeg ba maoistene om å presentere en liste over sine krav, slik at diskusjonstemaene blir klarlagt og regjeringen kan vurdere om kravene kan innfris", sa Poudel. Tuladhar uttalte at de to sidene hadde diskutert offentliggjøring av hva som har skjedd med forsvunne maoister, men ville ikke gi ytterligere detaljer om saken.

Shrestha ga regjeringen noen dagers tilbakemeldingsfrist på maoistenes krav, men Poudel ville ikke uttale seg om når regjeringen skal besvare kravene. Maoistenes fremste krav var offentliggjøring av hva som har skjedd med arresterte og forsvunne maoister – noe Poudel tidlig antydte at regjeringen kan gjøre – samt at regjeringen stanser såkalt "statlig terror" mot opprørerne og disses sympatisører. I ettertid har imidlertid maoistene også forlangt at alle arresterte maoister skal løslates. Poudel har foreløpig ikke avvist muligheten for løslatelser dersom det kan skape et bedre miljø for en fredsløsning.

Maoistene sa seg først villige til uformelle samtaler og nektet å ha formelle samtaler før regjeringen offentliggjorde hvor det er blitt av forsvunne og arresterte maoister. Etter det første møtet sa Poudel at de neste uformelle samtalene skulle holdes innen en uke. Da

snudde imidlertid maoistene om og insisterte på at samtalene blir oppgradert til formelt nivå. Den videre utviklingen avhenger nå av hvordan regjeringen håndterer maoistenes utspill.

Madhav Kumar Nepal, generalsekretær i det største opposisjonspartiet, Communist Party of Nepal-United Marxist Leninist (UML) avslørte nylig at UML også har hatt samtaler med lokale maoister og at partiet er villig til å megle mellom maoistene og regjeringen. "Våre ledere foreslo for opprørerne at vi kan utforske alternativer til Nepali Congress (NC)", sa Nepal. "I prinsippet kjemper både UML, de ni partiene på venstresiden og maoistene mot den reaksjonære regjeringen." Han vil ikke avsløre hvem som har snakket med maoistene, men ryktene vil ha det til at det er Nepal selv som har møtt generalsekretær Prachanda i undergrunnsbevegelsen Nepal Communist Party (Maoist).

Samtidig appellerer Leder for High Level Recommendation Committee for Resolution of Maoist Problem, Sher Bahadur Deuba (NC), til maoistene om å stanse torturen og henrettelsene umiddelbart. Mange venter i spenning på komiteens rapport som skal foreligge i slutten av oktober. Deuba sier at han fortsatt vil jobbe for en fredelig løsning på maoist-problemet selv om komiteen ikke får forlenget sin arbeidsperiode utover 17. oktober i år. Både Deuba, menneskerettighetsaktivister og enkelte partiledere har krevd at komiteen får noe lenger tid på seg til å fullføre arbeidet, men regjeringen har foreløpig ikke antydnet noen forlengelse. Menneskerettighetsforkjemper Tuladhar mener Deuba har tilegnet seg stor kompetanse på området og at han stadig har gjort sitt beste for å få til en dialog og en fredelig løsning. "Dette er første gang maoistene snakker med myndighetene siden "Folkets krig" startet", sier han.

Maoistene gikk under jorden og erklærte "Folkets krig" 13. februar 1996, da regjeringen ikke ville innfri kravene deres. Den gang var Deuba statsminister.

Sterke protester mot økt bensinpris

Fritt oversatt og omarbeidet av Kirsten I. Greiner

Kilde: The Kathmandu Post 15., 17., 19., 23., 24., 27. og 30. oktober 2000

I midten av oktober arrangerte det største opposisjonspartiet CPN-UML landsomfattende demonstrasjoner i protest mot regjeringens beslutning om å heve bensinprisen. De første reaksjonene kom bare to dager etter at regjeringen den 13. oktober besluttet å heve prisen på bensin fra 40 til 47 rupies, på diesel fra 23 til 27,50 og på parafin fra 13 til 26 rupies. Nepal Oil Corporation (NOC), den statseide bedriften med monopol på import, fulgte regjeringens direktiver. Bakgrunnen for prisøkningen var ifølge myndighetene de høye prisene på det internasjonale markedet og i India.

Flere ganger de siste ukene av oktober har demonstrasjonstogene gått gjennom Kathmandus hovedgater. Partiene på venstresiden har også arrangert en rekke massemøter der de endog krever regjeringens avgang. "Kanskje repeterer vi folkebevegelsen fra 1990 for å fjerne regjeringen hvis den fortsetter med gale tiltak som prisøkning på basisvarer", sa Siddhi Lal Singh, en av CPN-UML's ledere. En rekke fagforeninger, organisasjoner og politiske partier slutter seg til protestene. Selv Rastriya Prajatantra Party (RPP) på høyresiden har iverksatt flere protester.

Inngangen til Nepal Oil Corporation er blitt stengt, utallige protestbrev er overlevert regjeringen og trafikken i sentrum har blitt blokkert i lange perioder. En gruppe partier på

venstresiden satte fyr på en dukke av statsminister Girija Prasad Koirala i Ratna Park, mens de ga ham skylden for prisøkningene. Dukker av Koirala er også hengt på flere massemøter. Kathmandus privateide bensinstasjoner streiket en dag. Flere ledere i RPP ble lettere skadet under en protestmarsj der det kom til sammenstøt med politiet. Ett hundre personer ble arrestert ved samme anledning. Partiene på venstresiden varsler om ytterligere protester og forbereder seg allerede til to dagers streik 16. og 17. november.

Minister for handel, industri og varer, Ram Krishna Tamrakar, utelukker muligheten for å revidere beslutningen så lenge prisene holder seg høye i det internasjonale markedet. Han ser heller ingen sjanse for å øke de tre literne hver familie kan kjøpe til subsidiert pris hver måned. Til tross for Tamrakar's uttalelser startet Nepal Oil Corporation utdeling av parafinkuponger i flere distrikter, blant annet i Sunsari, i slutten av oktober. Nepal har et kvotesystem med en normalpris på parafin og en lavere subsidiert pris for treliterskvoten. Myndighetene har nylig delegert ansvaret for utdeling av rasjoneringskort på subsidiert parafin til landets mange Village Development Committees. Landsbyboere kan nå kjøpe sin årlige kvote subsidierte parafin under ett.

Statsministeren fortsetter i politikken

Fritt oversatt og omarbeidet av Kirsten I. Greiner
Kilde: The Kathmandu Post 26. oktober 2000

Statsminister Girija Prasad Koirala (Nepali Congress – NC) ser ut til å fortsette aktivt i politikken og har nevnt at han kan kanskje stiller i de kommende partivalgene i januar, da blant annet partipresidenten velges. "Jeg har bestemt meg for ikke å trekke meg tilbake", sa Koirala på et møte nylig.

Koiralas sterkeste motstander og rival i partiet er Sher Bahadur Deuba. Seniorpolitiker Krishna Prasad Bhattarai støtter Deuba som framstår som den sterkeste av den yngre garden i NC. Tidligere visestatsminister, Shailaja Acharya, har allerede annonsert sitt kandidatur. Hun hevder at både Koirala og Bhattarai gir henne full støtte. Acharya sa nylig at Koirala og Bhattarai er de eneste som kan få partiet ut av den vanskelige situasjonen det befinner seg i. Hun mener Deuba forsøker å splitte NC og at han bruker maoistproblemet med det for øyet. Deuba er leder for High Level Recommendation Committee for Resolution of Maoist Problem som regjeringen etablerte i fjor.

BBC Formally Apologizes

Thursday, October 12, 2000 09:50 AM + 5:45 GMT , nepalnews.com

Kathmandu, Oct.12: BBC has formally apologized to Foreign Minister Chakra Prasad Bastola for a recent web site question asking whether poor Nepal would be better off under an Indian umbrella, the radio station said in a statement.

The Director of BBC World Service Mark Byford sent the letter to Bastola.

"... it was clear that the wording of the question had caused deep offence and on behalf of the BBC he wanted to offer the government and people of Nepal his sincere apologies," the statement said. "The incident should not be allowed to damage the excellent relationship that BBC enjoys with Nepal."

Visste ikke om farlig område

Misjonær Trond Berg visste ikke at han var i et sterkt hinduistisk område da han sist tirsdag ble arrestert i landsbyen Raj Biraj i Nepal. I et rettsmøte søndag ble varetekten forlenget med ytterligere fem dager. En advokat reiste søndag ettermiddag til Raj Biraj for å snakke med politimyndighetene.

Björgulv K. Bjåen
Amund Hestsveen

Gårsdagens rettsmøte hadde negativt utfall. En forlenget varetektsfengsling betyr vanligvis fem til sju dager, forteller Norges ambassadør i Nepal, Ingrid Ofstad, til Vårt Land. I

Utenriksdepartementet (UD) får Vårt Land opplyst at i Nepal kan man sitte opptil 25 dager i varetekt. Bergens Tidende melder at varetekten er forlenget fordi etterforskningen ikke er ferdig. Blir han dømt for ulovlig misjonsvirksomhet, kan Berg få seks års fengsel, opplyser UD til avisen.

MISJON FORBUDT. Norsk misjonsinnsats har vært omfattende og langvarig i fjellandet Nepal. Men det er straffbart å omvende nepalesere til en annen religion.

Mistenkt

Trond Berg ble sist tirsdag arrestert i Saptari-provinsen i Nepal, mistenkt for misjonsvirksomhet, - noe som er totalforbudt i Nepal. I følge politiet hadde Berg, sammen med tre nepalesere, drevet kristen misjon i området, blant annet ved å tilby penger til de som ville omvende seg. Berg er utsendt misjonær fra menigheten Levende Ord i Bergen. Han oppholder seg i Nepal sammen med kone og tre barn.

Bergs familie nekter for at han har betalt bestikkelser til en person som utga seg for å representere Røde Kors.

Vedkommende ønsket at Berg skulle betale ham 50 000 rupier til støtte for sin lokale organisasjon. Han påsto at Bergs «store misjonsorganisasjon i Norge» hadde lovet dem pengene, tilsvarende 8-9 000 norske kroner. Det ville ikke Berg gå med på. Det var selvsagt snakk om utpressing, fortalte Erling Ilsøe Nilsen, Bergs svigerfar, til Vårt Land før helgen.

Får advokat

- Hva skjer nå, Ofstad?

- Advokaten vi har satt på saken har reist til Raj Biraj, byen der Berg sitter fengslet. Han har erfaring fra lignende saker og skal ha samtaler med politiet, samt med Trond Berg. -- Vi har det bra, ungene og jeg. Vi er ikke gått under, sier Lisbeth Berg til Vårt Land. Hun er takknemlig for all støtte hun har fått fra venner og bekjente hjemme i Norge.

-- Det er viktig å beholde roen, og være tålmodig. Men vi har tro på at dette skal ordne seg.

-- Dere møtte representanter for ambassaden fredag ettermiddag.

Hva kom ut av det møtet?

-- Det var koselig å treffe dem ansikt til ansikt. De underrettet meg om hvordan de arbeider opp mot norsk UD, og jeg fikk en oppdatering om hvordan de forholder seg i saken. Hittil har vi bare snakket på telefon, og det kan bli litt upersonlig.

Lisbeth Berg er glad for at norsk UD nå arbeider aktivt med saken, og at en ambassaderepresentant står med kofferten pakket, klar til å reise avgårde til Raj Biraj på kort varsel.

- Hvordan har du inntrykk av at det står til med din mann?

- Trond er i god fysisk form, og får god forpleining. Kona til den ene pastoren han sitter fengslet sammen med, kommer jevnlig med mat til dem.

-- Hvordan er det med barna?

-- Ungene var fra dag én bestemt på at «vi skal ikke reise hjem uten pappa». Vi står sammen som familie og tror Gud for en rask løsning.

Familien Berg. Familien Berg har visum til den 4. desember. Trond fikk forlenget datoen like før han reiste til det hinduistiske Raj Biraj. Foto: privat

Rettsikkerhet

Hun er mer bekymret for om Tronds rettsikkerhet blir ivaretatt godt nok, og om Trond får forsvare seg, slik han har rett til.

-- Hvor lenge kan dere være i Nepal?

-- Rett før Trond dro, fikk han utvidet visumet vårt til 4. desember, forteller hun.

-- Visste dere på forhånd at området Trond reiste inn i var sterkt hinduistisk?

-- Nei, vi fikk ikke så mye informasjon fra Campus Crusade for Christ, som inviterte Trond med. Han var ikke med som predikant, kun som gjest. De tre andre som er fengslet, er tilknyttet denne amerikanske organisasjonen. Blant annet visste vi ikke om at det var en årlig hinduistisk festival på trappene. Mandag kveld får vi besøk av representanter for Campus Crusade, sier Lisbeth Berg.

Dommer spyttet på norsk misjonær

Bergen: Da misjonæren Trond Berg møtte opp til fengslingsmøte i Nepal, skal dommeren og politimesteren ha spyttet ham i ansiktet. Nå skal de samme personene avgjøre om bergenserens skal idømmes en fengselsstraff på opptil seks år.

■ KEN ANDRE OTTESEN

Publisert 03.11 2000

På en kummerlig celle i Raj Birajs politistasjon, 400 kilometer unna familien i hovedstaden Katmandu, sitter misjonær Trond Berg og venter på nepalske politimyndigheters endelige tiltalebeslutning.

I går ble han varetektsfengslet for fem nye dager, og myndighetene har anledning til å forlenge den i opptil 12 uker til. Det vil de trolig gjøre. Nepalske journalister Bergensavisen snakket med i går, levnet bergenserens lite håp om å slippe soning.

- Politiet slår hardt ned på misjonering for å statuere eksempler. Blir han dømt, vil han bli dømt hardt, sier en journalist i Katmandu.

Berg er siktet for å ha forsøkt å bestikke en hinduist med 40.000 rupi, eller om lag 5.000 norske kroner, for å konvertere fra hinduisme til kristendom. På dette punktet er ikke straffeloven i fjellandet nådig. En fellende dom vil bety minimum tre års fengsel, i enkelte tilfeller benyttes maksimalstraffen på seks år.

- Dette er en fabrikkert siktelse, sier Bergs søster, Anna Lena Voll, til Bergensavisen.

Norge har ingen utvekslingsavtale med Nepal. Dersom Trond Berg blir dømt i landet, må han også sone der.

Problemer på Tribhuvan International Airport; Fugler på rullebanen og trangt om plass for flyene

(The Kathmandu Post, 2. – 17. Oktober 2000, fritt oversatt og bearbeidet av Kristine Alsvik)

De siste ukene har Tribhuvan International Airport (TIA) vært plaget av fugler som har kommet inn på rullebanen, og som har skapt farlige situasjoner ved flere avganger. Flere fly har opplevd å få fugler inn i motorene i det de har vært i ferd med å ta av fra flyplassen, blant disse flere internasjonale avganger. Blant disse var et RNAC fly på vei til London via Dubai, og China Southwest Airlines (CSWA) som skulle til Lhasa. CSWA flyet var i ferd med å ta av da det ble truffet av en fugl, sannsynligvis i motoren. Pilotene klarte å stoppe flyet bare noen få meter før slutten av rullebanen, under det hele punkterte syv av de åtte hjulene på flyet, og det tok timevis og få flyet av rullebanen. Dette førte til at all annen internasjonal trafikk ble forsinket i seks timer, da det bare er en rullebane på flyplassen. Blant flyene som måtte omdirigeres var et Transavia fly fra Amsterdam og et Thai Airway fly som kom fra Bangkok. Mindre fly på innenlandsruter måtte også utsette dine avganger i noen timer.

Talsmenn fra The Civil Aviation Authority of Nepal (CAAN) sier at fugler som kråker, falk, ørn og hauker kommer til flyplassen for å få tak i insekter som lever på og langs rullebanen. Det har blitt observert opptil 20-25 store fugler på rullebanen på en gang, noen av dem så store som opptil en meter.

Ekspertene sier at problemet forverres av hovedstadens søppelfylling, som ligger langs den hellige Bagmati elva, og ikke mer enn 500 meter fra TIA. Ifølge The International Civil Aviation Organisation (ICAO) skal det ikke ligge søppelfyllinger i en radius på 13 kilometer rundt en internasjonal flyplass.

CAAN har ansatt fuglefangere for å kjempe mot det stigende problemet med fugler på flyplassen, fuglefangerne skal prøve å holde fuglene vekk ved hjelp av kinaputter eller ved å skyte dem. Dette ser allikevel ikke ut til å ha hjulpet mye, og det er nødvendig at andre virkemidler tas i bruk.

Flere internasjonale flyselskaper, blant dem Thai Airways, Singapore Airlines, Indian Airlines og Austrian Airlines, vurderer allerede å kansellere sine avganger til Nepal hvis ikke det blir satt igang drastiske tiltak for å få slutt på problemet med fuglene.

Dette vil i så fall få store økonomiske konsekvenser for den nepalesiske regjering. En stor del av statsinntektene på utenlandsk valuta kommer fra turisme, som igjen er svært avhengig av internasjonale flyselskaper.

86% av alle turister som besøker Nepal ankommer med fly, ifølge data fra Nepal Tourism Board (NTB). Ved utgangen av september hadde så langt 215,000 turister ankommet Nepal med fly.

Representanter fra TIA og CAAN har hatt flere møter med representanter fra de ulike flyselskapene, og lover at det skal gjøres noe med situasjonen. De sier de skal ansette flere fuglefangere og at de skal blåse i sirenene hver gang hver gang fugler blir observert i nærheten av flyplassen.

Representanter fra noen av flyselskapene lurte allikevel på om det må en alvorlig ulykke til før det blir satt i gang drastiske nok virkemidler.

De har også forespurt myndighetene om muligheter til å foreta flyvninger på nattertid, da

problemet med fuglene er størst på dagtid.

Problemene med fugler kunne også ha vært unngått hvis myndighetene hadde tatt hensyn til en rapport som ble levert av tyske eksperter for et år siden. Rapporten, "Study of Bird Strike Risks at Kathmandu International Airport", viser at TIA og området rundt er hjemsted for et stort antall fugletyper. Rapporten foreslår ulike tiltak som kunne vært satt igang for å bedre på situasjonen. De fleste av disse tiltakene ble aldri utført, hverken av CAAN eller TIA. Nagendra Prasad Ghimire, tidligere leder av CAAN, var igang med å iverksette flere av disse tiltakene da han nylig ble overført til en annen stilling.

Etter sterkt press fra media, flyselskap og turisme næringen, har CAAN endelig avgjort at de skal gjøre noe med situasjonen. Tiltak for å kontrollere fugleproblemet og reguleringen av avfall skal igangsettes med umiddelbar virkning. Ifølge CAAN har også regjeringa bestemt å umiddelbart stoppe dumping av avfall langs Bagmati elva. Mye av kritikken har blitt rettet mot stedfortredende statsminister, og minister for Local Development, Ram Chandra Paudel som er ansvarlig for avfallsplassen, og siden han trådte i stilling er han blitt anklaget for ikke å finne permanente løsninger på problemer for befolkningen i Kathmandu.

Som del av de nye planene har Kathmandu Metropolitan City (KMC) bestemt å innføre en sanitær- avgift fra alle hushold i hovedstaden. Avhengig av hvor mye avfall de produserer, vil husholdene måtte betale en avgift på fra Rs 30 til Rs 1000 i måneden.

For mange fly på TIA

Piloter og lufttrafikk kontrollører er bekymret over den stigende trafikkorken på TIA. De advarer at hvis det ikke blir satt igang tiltak for å løse dette, kan både parkeringsområdene på flyplassen, og luftrommet over, bli utrygge, og i verste fall føre til alvorlige ulykker. På det meste er det opptil 300 avganger om dagen fra flyplassen, av disse er ca. 24 internasjonale avganger. Resten er innenlandsfly, mange av dem småfly som skal ta turister med opp for å se Mount Everest, og i de mest travle tidene står disse flyene mer eller mindre i kø for å få ta av. Fram til 1990 var RNAC det eneste innenlandske flyselskapet, i dag er det registrert tretti flyselskaper hos CAAN. Alle disse flyselskapene vil gjerne ha Kathmandu som sin base, da det herfra er lettest å fly turer til Everest.

Det er kommet forslag om at regjeringen burde bygge en egen flyplass for innenriksfly et sted i nærheten av Kathmandu dalen, da dette ville lette noe på presset som er på TIA i dag.

Har du husket kontingenten for 2000?

Nå er det på høy tid å betale årets kontingent! I dette nummeret av Hamro Patrika legger vi ved en giro til de av våre medlemmer som foreløpig har glemt å betale. Personer som ikke betaler i samsvar med Norge-Nepal foreningens regler, må vi dessverre stryke fra medlemsregisteret.

Kirsten I. Greiner

Små barn med søsken i Nepal

Tekst: Pernille Berg Foto: Lena Pedersen

Barna i Blindern har «adoptert» tre små barn i Nepal gjennom SOS barnebyer.

De har en «bror» i Nepal og har bilde av ham i «solsikkehjørnet» sitt i barnehagen:

– Prajjawals mamma og søster er død og han var helt alene forklarer Sjur (5 1/2). Derfor fikk han flytte inn i en barneby hvor de kunne passe på ham.

for å komme dit, fortsetter Petter Andreas (5 1/2).

Kanskje død

– Vi samler inn penger i en bøsse fordi han ikke har noen penger selv, sier Johanna (6).

– Hvis han ikke hadde bodd i barnebyen hadde han kanskje død, mener Sjur.

Smårollingene viser stolt innsamlingsbøssen sin.

– Hvis du ser nedi sprekken så ser du en 50-lapp, den er det jeg som har gitt, sier Siri (6) stolt.

– Jeg og noen andre jenter skal ha kakesalg helt alene og gi pengene til Prajjawals, forteller Ronja (4 1/2). Og

basar for de skal samle inn *mye* mer penger en jentene!

– Jeg skal lage en tegning til ham, jeg forteller Siri, som han kan henge på veggen sin. Han er så liten at han ikke kan lese og skrive, men om et par år skal jeg skrive et brev til ham, og kanskje dra på besøk!

Alvor

Det er ingenting å utsette på givergleden, kan barnahagestyrer Ebba Nyttvedt bekrefte:

– Barna tar dette veldig seriøst. Vi prøver å lære dem at alle barn er «solsikker», med samme behov for kjærlighet, omsorg og mat, men at ikke alle har det like godt som dem

Et spirende håp ved Bagmati

(Nepali Times News #12, 4.oktober, 2000, fritt oversatt og bearbeidet av Kristine Alsvik)

To prosjekter langs Bagmati elva kan føre til at det igjen blir rent vann i elva ved Pashupati.

Da «Bagmati Area Sewage Construction/ Rehabilitation Project» ble annonsert for fem år siden, var det få som trodde at prosjektet kunne gjenopprette elvas opprinnelige tilstand. Idag, tre prosjektansvarlige og 310 millioner Rs senere, er Bagmati fortsatt like forurenset. Men det kan nå allikevel se ut som om ting er i ferd med å endre seg til det bedre.

I de første fasene av prosjektet ble arbeidet konsentrert i området over Pashupati området på grunn av den religiøse betydningen elven har for hinduer der den flyter forbi kremasjons området ved Aryaghat.

Planen nå er å sette opp et kloakk renseanlegg bak tempelet ved Gujeswori, til hvilket alle kloakkanlegg mellom Gokarna og Mitra Park også vil bli forbundet. I dag blir kloakken tømt direkte ut i Bagmati. Det rensede vannet skal bli kjørt gjennom en 522 meter lang tunnel under Mrigasthali åsen, for så å slippes ut i Bagmati. Et kinesisk selskap jobber med å bygge ut tunnelen, og i dag er 227 meter allerede ferdig. Kostnadene for prosjektet har økt fra Rs 460 til Rs 500 millioner og man regner også med at prosjektet vil bli et år forsinket i forhold til den opprinnelige planen om å være ferdig i juli 2000.

Et annen problem er vannstanden i elva, som ikke bestandig er spesielt høy, og det er ennå ikke avgjort hvordan vannstanden skal holdes konstant etter at rensings prosjektet er gjennomført.

Et konkurrerende firma har også meldt sin interesse i denne sammenheng, og har nå satt igang et eget prosjekt for å få rensert opp elva. Prosjektet kalles Ganga Aryaghat Project og ble satt igang av industrilederen Binod Chaudhary. Lederne bak dette prosjektet insisterer på at det må være en konstant strøm av vann i elva. De vil bringe vann fra Dhap området og mikse det med Shyalmati elva, som er en bielv til Bagmati. De vil også bygge et vann reservoar ovenfor det som eksisterer i dag, og føre dette ut i elva ved Aryaghat ved hjelp av et 13 kilometer langt rør.

Disse to prosjektene som nå pågår samtidig har ført til noe forvirring, men de som står bak Ganga prosjektet mener at det ikke er grunn til forvirring, da de først og fremst konsentrerer sitt arbeid i området rundt Aryaghat.

I tillegg til de to prosjektene, finnes det også de som mener at man må se dette i et større perspektiv og at man bør få til mer omfattende planer. Blant annet blir det foreslått at UNESCO burde vært involvert i arbeidet, da dette er et verneverdig område.

Med den farten det har vært på prosjektet til nå, bør man ikke vente for mye ev prosjektet i nær framtid. Men, det er ihvertfall en fjern mulighet for at de hengivende snart igjen kan ha muligheten til å få tatt et riktig hellig bad ved Aryaghat.

Nepal-minister studerer norsk skole

Romsdals Budstifte

Fredag 20. oktober 2000 | Sist oppdatert : 00:33

Bjørn Johannesen, Romsdal videregående skole (tv), Magne Ivar Nordal, Romsdal videregående skole, undervisnings- og sportsminister Amod Prasad, Nepal, Ellen Lange, KUF, Kjersti Hasselø, Romsdal videregående skole og Steinar Halstensen, Romsdal videregående skole studerer elevarbeidet til Robert Ugelstad.

MOLDE: Torsdag, fredag og lørdag er den nepalske undervisnings- og sportsministeren, Amod Prasad, med en delegasjon i Romsdal for å studere skolesystemet i Norge. — Dere har et godt utbygd skolesystem som vi lærer mye av å studere, sier Amod Prasad.

ALF VIDAR EBBESTAD og BJØRN BRUNVOLL(foto)

Det er Kirke, utdanning og forskningsdepartementet (KUF) som er gjester ved besøket i Norge. Delegasjonen fra Nepal kom til Oslo mandag. Her har de blant annet vært i møte med kirke- og undervisningsminister Trond Giske. Torsdag kom representantene fra Nepal til Romsdal. Her dro de rett til omvisning ved Romsdal videregående skole. Etter en teoretisk gjennomgang av skolesystemet i den videregående skolen ble det omvisning på skolen. Det ble også tid til et foredrag om desentralisert lærerutdanning og et besøk på en byggeplass.

Undervisnings- og sportsminister Amod Prasad hilser på tradisjonelt nepalsk vis på rektor Bjørn Erik Aarøe ved Romsdal videregående skole.

Godt fornøyd

Sports- og undervisningsminister Amod Prasad var meget godt fornøyd med besøket i Norge og Molde.

Norge er et av 12 samarbeidsland som har hjulpet Nepal. Norge har gjort mye for oss. Vårt mål med studiebesøket her i Norge er studerer forholdene i grunnskolen. Vi skal nå starte med vår egen skolereform i Nepal. Derfor vil vi vite hvordan dere har gjennomført reformen her i Norge. Det vi har sett er meget positivt, sier Amod Prasad.

Anne Lange i KUF opplyser at Nepal har lite yrkesutdanning. Derfor har besøket ved Romsdal videregående skole gitt en god del tips.

Analfabetisme

Nepal er et land med 50 prosent analfabetisme, men det går framover for i 1950 var det 98 prosent analfabetisme. Norge skal også hjelpe til med forskningsekspertise og vi viser til vår bakgrunn fra Reform 94, sier Anne Lange.

Fredag skal delegasjonen til Nesset og treffe administrasjonen i kommunen. Det blir også samtale om desentralisert skoleundervisning og besøk ved skoler i kommunen. Delegasjonen er også svært interessert i å se hvordan en fådelt skole fungerer. Lørdag avsluttes studieturen med besøk i Vestnes og rundtur på Gjermundnes landbruksskole. Seinere på dagen besøkes Høgskolen i Molde før avreise til Oslo.

Færre døde av japansk hjernehinnebetennelse i år

Fritt oversatt og omarbeidet av Kirsten I. Greiner
Kilde: The Kathmandu Post 24. oktober 2000

Ifølge Epidemiology and Disease Control Division (EDCD) er det rapportert om 1.178 tilfeller av japansk hjernehinnebetennelse, hvorav 117 med dødelig utgang, siden epidemien startet i juni. Tallene er atskillig bedre enn i fjor, da 2.924 ble smittet og 434 døde – de høyeste tallene noensinne i Nepal.

I år forekom hele sytti prosent av dødsfallene i Kailali- og Banke-distriktet. I Kailali døde 102 personer. EDCD mener færre dødsfall skyldes bedre og gratis legehjelp på sykehus, samt vaksinasjonsprogrammer i regi av et sør-koreansk legemiddelfirma. I fjor donerte firmaet 225.000 vaksiner til de verst rammede områdene i Nepal, men da selskapet i år kun ville selge vaksiner, gjorde Nepal en avtale med Kina isteden.

Japansk hjernehinnebetennelse forekommer i 24 distrikter i Terai, hvorav Kailali, Banke og Bardiya er hardest rammet. Siden japansk hjernehinnebetennelse ble oppdaget i 1978, har den krevd 4.723 liv i Nepal. På verdensbasis dør 20 prosent av de smittede, ifølge World Health Organisation (WHO), men i Nepal er dødeligheten bare 10 prosent. Virus overføres via en myggart som holder til i risåkre. Griser er den vanligste verten for viruset og mennesker som smittes har ofte vært i kontakt med nettopp griser. (Ifølge vaksinasjonsavdelingen på Ullevål Sykehus er det liten sjanse for å bli smittet hvis man ikke oppholder seg i nærheten av grisefarmer med flere dyr.) Ender kan også være vert for viruset. I tempererte regioner bryter epidemier ut sent på sommeren, men i tropiske områder i Asia forekommer sykdommen hele året. Inkubasjonstiden er 5-15 dager. Vanlige symptomer er plutselig feber, hodepine, oppkast og skjelving, deretter stiv nakke og vekttap.

Innbyggere vil ha ren luft

(Nepali Times News, 4. oktober, 2000, fritt oversatt og bearbeidet av Kristine Alsvik)

Etter en klage fra tre aktivist grupper som ville ha annullert en nylig inngått avtale mellom India og Nepal som tillater import av indiske kjøretøy uten sertifisering, har høyesterett sendt beskjed til regjeringa og de gjeldende departementene. Pro- Public, Leaders Nepal og Martin Chautari hevder at avtalen krenker the Nepal Mass Emission Standards 2056 og strider også imot innbyggernes rett til å puste ren luft.

På ski ned Everest

(The Kathmandu Post, 11.10.2000, av Binaj Gurubacharya – oversatt og bearbeidet av Synnøve Nes)

Ned Mt Everests bratte vegger har mange klatrere sklidd og falt i døden, men til tross for enorme farer, har Davorin Karnicar skrevet historie - med ski på beina. Han er den aller første i verden som står på ski ned de 8848 meterne fra toppen av Everest til Base Camp.

Det tok den 38 år gamle ski-instruktøren fra Jezersko i Slovenia fem timer å komme ned til 5300 meter, hvor Base Camp ligger. Han tok ikke av seg skiene en eneste gang i løpet av de timene. I leirene mellom toppen og Base Camp tok han kun korte pauser før han satte utfor igjen.

Ingen har noensinne vært i nærheten av å gjøre det som Karnicar nå har gjort. Riktignok, en japansk skiløper sto på ski fra South Col til Base Camp for noen år siden, men han brukte fallskjerm for å begrense farten. Inntil nå er det det nærmeste noen har kommet å stå på ski ned Everest.

Karnicar startet sin strabasiose ferd fra toppen av Mount Everest lørdag kl. 08:00, da hadde han klatret opp dit sammen med sin klatrekollega Franc Oderlap også fra Slovenia, og sjerpaene Ang Dorjee og Pasang Tenzing Sherpa.

Å gjøre dette har vært inni hodet mitt veldig lenge. Jeg har tenkt gjennom det så mange ganger, og først nå som det ble virkelighet, gikk det opp for meg hva det var jeg hadde begitt meg ut på. "Jeg har ingen frostskafer, jeg føler meg ganske bra", sa Karnicar i et intervju på nettsiden sin, like etter at han hadde kommet seg til Base Camp.

Karnicar hadde et kamera festet til hjelmen sin, disse bildene ble overført fra fjellet til hjemmesiden hans via en satelittelefon.

For trebarnsfaren var dette å oppfylle en gammel drøm. Han gjorde et forsøk allerede i 1996, men måtte snu på grunn av en voldsom snøstorm. Da endte han opp med å få så stygge frostskafer i to av fingrene at han mistet dem.

Karnicar og Oderlap startet klatringen tidlig onsdag morgen. De forlot Base Camp, forserte isfallet, og nådde Leir 2 i god tid før kl. 12.

Etter en god natts søvn, siktet de seg inn på leir 3, selvfølgelig hele veien bærende på masse tungt utstyr. Fredag krysset de under Lhotseveggen, over Geneva Spur, og Yellow Band. Litt utpå ettermiddagen kom de fram til the South Col og leir 4. Nå var de på 8000 meter.

Rundt 22.30 fredag satte de av gårde mot toppen og kom fram til verdens tak noen timer senere.

På toppen var været fantastisk, de kunne se Lhotse, Makalu og toppene rundt dem. Rundt kl. 7 om morgenen var det ekstremt kaldt på toppen, og etter en times forberedelser, fotografering og oppvarming, satte Karnicar av gårde ned fjellsiden, mens de andre returnerte til fots.

Den vanskeligste delen av løypa var ifølge Karnicar ikke the Hillary Step, men en bratt del i retning av the south peak, hvor det var betydelig fare for snøskred. På leir fire, tok han på kamera slik at de unike bildene kunne vises på hjemmesiden.

Ekstremt farlig mann

(Nepali Times News, 13.10.2000 - oversatt og bearbeidet av Synnøve Nes)

Nepali Times News gav også denne bragden oppmerksomhet:

...På et tidspunkt måtte Karnicar forsere store isflak som gav etter under ham.

"Jeg føler kun lykke og utmattelse", sa han etter at skituren hadde plassert ham i rekordbøkene. Men enkelte har sett på denne utforkjøringen som ekstremt farlig. Nettsidene til Darwin Awards, som normalt dokumenterer og applauderer slike dødsrisiko-handlinger, betrakter denne skituren som "galskap". Men det gikk jo bra, og Karnicar oppdaget faktisk et hittil uoppgaget lik av en klatrer mens han kjørte nedover på skiene sine. For Karnicar var dette en påminning om hvor farlig det han holder på med er, men det stoppet ham ikke. Han sa det var en sjokkerende opplevelse å se den døde mannen midt i skiløypa. – Men fjellet er alltid fullt av overraskelser, sa han. Selv var han veldig glad han klarte det. For dem som fulgte med på internett, så det en liten periode kritisk ut. Han rapporterte hele veien til Base Camp, men da han skulle gjøre det rett før the Hillary Step, ble radiobatteriene hans utladet av det ekstreme været, slik at rapporten ikke kom fram men ingenting var galt. Forholdene var såpass ille at han startet utforkjøringen tidligere enn planlagt. Han hadde tenkt å hvile en stund på toppen før han satte utfor, men droppet det da han så hva slags vær som var i vente. Så fort han nådde toppen tok han på seg skiene og satte utfor fjellsiden for å komme seg ned.

Karnicar har allerede stått på ski ned Mont Blanc, Matterhorn, the Eiger og Annapurna, men Everest var hans største utfordring. – Mitt neste mål er å stå på ski ned Mt Elburz i Kaukasus, sier mannen som planlegger å stå på ski ned

alle "seven summits", de sju høyeste fjellene i verden.

Everesthelt vil ha skiskole i Khumbu

(The Kathmandu Post, 16.10.2000 av Binaj Gurubacharya - bearbeidet og oversatt av Synnøve Nes)

Etter å ha vært den aller første til å stå på ski ned Everest, vil den slovenske klatreren og ski-instruktøren Davorin Karnicar nå bruke både sitt berømte navn, og sine penger til å bygge skiskole for barn i Khumbu.

Karnicar, som vendte tilbake til Kathmandu på mandag, sier at Khumburegionen er langt etter i den økonomiske utviklingen, og at folket i dalen ikke er vant med ski-fenomenet. Dermed vil hans planer om å starte skiskole for barn åpne nye muligheter, sier han.

Til tross for at Nepal har fjorten av de høyeste fjellene i verden, er det ingen skianlegg i landet, og skifenomenet er helt ukjent for folk.

Karnicar mener Nepal har stort potensiale for skiturisme og at området rundt Annapurna er velegnet som skidistrikt, på grunn av at åsene hverken er for høye eller for bratte, og dermed ideelle for skianlegg.

Men foreløpig er Karnicar aller mest opptatt av å nyte sin nyervervede posisjon som "The Everest Ski Hero", og da kommer velmente planer om skiskole ubønnhørlig i bakgrunnen. Ennå en stund.

Britisk Team klatrer Ama Dablam

(The Kathmandu Post, 03.11.2000, bearbeidet og oversatt av Synnøve Nes)

En britisk ekspedisjon med ti medlemmer og Sherpa-guider, to kvinner inkludert, klatret den 6812 meter høye Ama Dablam i tre grupper i løpet av tre dager. De startet 28. oktober, dette sa turistministeriet fredag. Lederen av ekspedisjonen er den 43-årige Nikola Kekus.

Mobilnett på vei inn i Nepal

(Nepali Times News, Nr 13 Oktober, 2000, oversatt og bearbeidet av Synnøve Nes)

Nepal er i ferd med å auksjonere bort sin første private mobiltelefonlisens. Nepalesere har endelig fått muligheten til å få seg en billig og effektiv mobiltelefon. – Eller har de det?

Første november vil det uavhengige Nepal Telecommunications Authority (NTA) legge ut en forretningslisens for å sette opp landets første private mobiltelefonnettverk på anbud. Dette nettverket vil endelig gi kundene billigere og mer effektive mobiltelefoner. Seks selskap har kvalifisert seg til siste budrunde. Blant dem er flere multinasjonale selskaper med, blant annet; et tyrkisk, et fra Singapore og fire indiske.

The Khetan Group leder foran India's Modi Telestra (MTL), rett bak dem kommer Tyrkias Rumeli Telekom.

Den som vinner budrunden må starte virksomheten innen ni måneder. Auksjonen er i tråd med loven og det er ingen teoretisk sjanse for bud under bordet fra ministre og heller ingen "bakromsforhandlinger". Dette betyr at kundene ikke betaler for politikernes korrupsjon.

Alles øyne er nå rettet mot denne auksjonen. Hvor ryddig den blir gjennomført, vil bli sett på som en pekepinn på framtidige privatiseringsprosjekter for telesektoren. Lisensiering av mobiltelefon ved å bruke GSM 900-teknologi, er en del av regjeringens forsøk på å privatisere og regulere servicesektorer.

Utfallet av denne mobiltelefonlisensieringen, er at til tross for korrupsjon, kan Nepal klare å ta holdbare

avgjørelser, så lenge lovgivningen er funksjonell og tydelig. Dette krever at aktørene er profesjonelle og har integritet, til forskjell fra når politikere skal treffe beslutningene. Generelt har regjeringen vært samarbeidsvillig, sier Pandey, NTAs leder. Til Nepali Times forteller Pandey at han til tider har opplevd innblanding og press fra regjeringshold så sterkt at han har vært på nippen til å gi opp.

Den mest skremmende delen av den forestående budrunden, er at selv etter at resultatene foreligger, må vinneren fremdeles samhandle med departementet.

Det som gjenstår å se, er hvordan NTA og regjeringen jobber for å skape rettferdig konkurranse når de virkelig store reformene er underveis, nemlig å dele opp NTC i mindre selskaper som hver og en har forskjellige formål og oppgaver. Det skal også føres separate regnskaper for å unngå kryss-subsidiering.

Hjelpe arbeid til tidligere kamaiyas

(The Kathmandu Post 3.oktober, 2000, fritt oversatt og bearbeidet av Kristine Alsvik)

Røde Kors Nepal i Kailali distrikt har gitt hjelpe materiell i en sum av Rs 634, 000 og Rs 12, 000 i cash til ulike personer og institusjoner så langt i år.

I følge Røde Kors har hjelpemateriell til en sum av Rs 366, 000 blitt gitt til Kamaiya familier i midlertidige leirer i Dhanghadi, Patharaiya, Urma, Baliya, Masuriya, Chaumala, Malakheti og i Tikapur. Tepper, klær og telt ble også gitt til 72 familier i flere områder som hadde vært utsatt for brann, og til 243 familier som har vært rammet av oversvømmelse. Videre har det blitt distribuert tepper og madrasser til et sykehus og en helsepost.

Kraftig nedgang i turisme til Nepal Trolig på grunn av fjorårets flykapring

(The Kathmandu Post, 16.10.2000, Av Gopal Tiwari, bearbeidet og oversatt av Synnøve Nes)

Turistindustrien, som er en av de aller viktigste næringene for å skaffe landet utenlandsk valuta, har blitt kraftig rammet av konsekvensene av fjorårets flykapring. Det er nemlig 12% færre turister til Nepal i år enn i fjor. Det viser nye statistikker.

Ifølge disse tallene fra immigrasjonskontoret på Tribhuvan Flyplass og Nepal Tourism Board (NTB), har flyturismen til Nepal sunket med 12% hittil i år, sammenliknet med samme periode i fjor. Tallene på turister fra India, sank med hele 32 prosent i samme periode.

Nær 86% av alle turister til Nepal, velger å komme seg hit med fly. Dermed merkes nedgangen både for hotellene, restauranter, trekkingbyråer og andre som baserer sin virksomhet på turistene.

Dette får også direkte konsekvenser for landets bruttonasjonalprodukt. Turisme er en av de aller største næringene i Nepal. Den ga en inntekt på 168,1 millioner dollar i 1999, og 152,5 millioner dollar i 1998. Turistindustrien alene står for 4% av bruttonasjonalproduktet til Nepal, og sysselsetter mer enn 200 000 mennesker.

Grunnen til denne kraftige nedgangen skyldes trolig fjorårets flykapring. I desember i fjor ble et fly fra Indian Airlines kapret på veg ut fra TIA, hvorpå Indian Airlines boikottet TIA i fem måneder. Andre grunner til nedgangen er generelt dårlig flysikkerhet samt at Kathmandudalen er sterkt forurenset, i tillegg til dårlig infrastruktur generelt i landet. Det mener representanter for turistnæringen. Men, Pradeep Raj Pandey, Executive Officer i Nepal Tourism Board,

sier at Nepal ikke burde se på utviklingen over kun ett år. Man må også se på den internasjonale trenden innen turisme, sier han. Likevel poengterer han at det er et problem at turistindustrien i Nepal ikke kan konkurrere med verdensmarkedet, siden det ikke investeres nok.

Nå lanserer NTB en markedsføringskampanje for å igjen øke antall turister til Nepal. Dårlig markedsføring har også vært nevnt som en mulig årsak til den kraftige nedgangen.

Narendra Bajracharya, president i Hotel Association Nepal (HAN), sier det er nødvendig å studere turistenes interesser og hva som må gjøres for å få dem til å foretrekke Nepal framfor andre land. Han anklager også NTB for ikke å ha gjort nok for å markedsføre Nepal som ferieland i det globale markedet.

Local TV in Dhangadhi

Since June, 1999 a local TV programme has been broadcast in Dhangadhi. The first of its kind in the far western region, the broadcaster, called Top Vision Network, began transmission by telecasting the inauguration ceremony of the Dhangadhi Town Council. At present, the transmission reaches out to a 10-km radius. According to Uttam Kathayat, the brain behind Top Vision, they plan to cover local functions and religious, cultural, sports, and other public activities.

Nepal's Economic Ties with India and the Rest of South Asia

Dr. Minendra P. Rijal¹

Nepal and India

Macroeconomic policies. Nepal has to synchronise its macroeconomic policies with those of India because of a high degree of dependence of its economy with that of the latter (Khatriwada *et al* 1998). Nepal has always maintained a higher interest rate to avoid a large-scale diversion of its private savings to India. Corporate tax rate has been maintained at a lower level than that in India to attract Foreign Direct Investment (FDI). Likewise, Nepal has maintained lower custom duties to prevent diversion of trade, and lower sales tax and excise rates to protect price competitiveness in the domestic market. Moreover, the provisions for, or lack of price subsidies of essential commodities are made to maintain border parity to prevent smuggling across the border.

Currency peg. The policy of foreign exchange peg with the Indian rupee has undermined the importance of monetary policy and at times, mis-aligned the exchange rates with convertible currencies. This policy has not always protected and will not protect Nepal's export competitiveness in Third Country markets as it has been estimated that Nepali exports are less sensitive than imports to the exchange rate. Nevertheless, this system has some virtues (Khatriwada *et al*, 1998). It has

contributed to curbing the inflationary pressure, as inflation in India has been historically lower than that in Nepal and fostered the confidence of Indian investors, who account for about a third of FDI in Nepal, by protecting them against the exchange rate depreciation risk. The system has also facilitated border trade and insured a smooth supply of essential commodities from India. On the negative side, Nepali industries are facing undue competition from the products traded informally along the long and porous border with India. Moreover, the open border has discouraged the foreign and domestic investors, as it sets limit to the protection that Nepal can provide to worthwhile domestic industries.

Trade treaty. Two separate trade and transit treaties govern Nepal's trade relationship with India. These two countries accord each other an unconditional most favoured nation status. Imports from India into Nepal are granted a rebate of 20 percent on payable duty on items that are subject to import duties up to 40 percent and 10 percent on payable duty on items subject to higher import duties across each other's border. Primary products of Nepal and India flow free of custom duties or quantitative restrictions. The trade treaty also allows Nepali goods, free of any duty and quota, into India.

The new trade treaty of 1996 removed material content restriction against Nepali products for preferential entry to India. This treaty (1996 to 2001) has a provision of automatic renewal for five years at a time unless terminated.

Nepal's merchandise exports were predominantly bound to India until the beginning of 1980s when India absorbed nearly two thirds of the goods. This share declined to about 10 percent in 1992/93. This directional change was due to the rapid growth in the Germany-bound woollen carpet exports and the USA-bound garment exports. USA and Germany are the two largest markets for Nepal's exports; together they absorb more than one half of Nepal's total exports. Since 1992/93, exports to India have gradually increased to account for 36 percent in 1998/99. Nepal's merchandise exports to India grew by 2.8 folds (41.3 percent annual average) from 1995/96 to 1998/99. This phenomenal growth in India-bound merchandise trade has resulted because of the provisions of the new bilateral Trade Treaty, signed on December 5, 1996. Nepal's merchandise, except for three products on the negative list², now have unhindered access to the Indian market free of custom duties and quantitative restrictions. Previously, this preferential treatment was accorded only to the goods having a minimum of 50 percent Nepali/Indian raw material or Nepali labour content. Intra-industry trade between India and Nepal seems to be on the rise. Nepal's ability to substantially increase its exports of vegetable ghee (hydrogenated vegetable oil), toothpaste, toilet soap, noodles and medicinal products like chyavanprash have resulted largely because of intra-firm trade between Indian joint venture companies in Nepal and their parent

companies in India. Vegetable ghee, toothpaste, toilet soap and jute twines accounted for 40.8 percent of Nepal's merchandise exports to India in 1998/99, the year when the value of exports of these products grew by 50.4 percent. However, India's recent decision to enforce the Food Act on its imports of edible goods from Nepal as well, has created doubts about the future of edible goods exports to India.

Capital investment. There is a large potential for increased Indian FDI flows in the consumer goods sector of Nepal and concomitant Nepali exports to India. India permits a free movement of Indian capital up to Rs.600 million to Nepal. All investments up to this ceiling are eligible for automatic approval and are cleared by the Central Bank of India on a fast track basis. Within this overall limit, Indian investors may opt for cash remittance, capitalisation of export proceeds toward equity, or loans for corporate guarantees on behalf of Indian joint ventures/wholly owned subsidiaries.

Transit treaty. High transportation costs resulting from poorly developed transport infrastructures within the country and the nearest sea-port and inadequate warehouse facilities have lowered the export competitiveness of Nepali merchandise. The Transit Treaty between India and Nepal formalises arrangements for the provision of the transit facilities through India for Nepal's merchandise trade. India allows the points of entry, exit, storage and the port and transshipment facilities to facilitate safe and speedy movement of the merchandise. Nepal is allowed to operate through 15 routes. Nepal also has some transit rights through two additional routes for trade with and through Bangladesh. The Transit

¹ Dr. Rijal, a freelance consultant writes in the area of Management Science and Political Economy.

Treaty of 1999 has several other positive features that will ease the overseas merchandise trade. The treaty is automatically renewed every seven years. Nepal – once it becomes a member of the World Trade Organisation (WTO) – will benefit from the provision of complete transit right contained in the general agreement on trade and tariffs, one of the protocols of the WTO. Nepal's ability to negotiate transit rights with India also depends on bilateral political considerations.

Nepal and SAARC

Nepal is an active member of South Asian Association for Regional Co-operation (SAARC). The regional organisation was established in 1985 but the idea of regional economic co-operation is still in a very early stage. South Asian trade is very limited as countries in the region absorb a mere 4.4 percent of the total merchandise exports of the region. South Asian Preferential Trading Arrangement (SAPTA) became operational in 1995. SAPTA aims to reduce both tariff and non-tariff barriers among the SAARC countries. SAPTA provides that the products of a member country imported to any other member country should have at least 40 percent domestic content (for Nepal the requirement is only 30 percent as it is recognised as one of the least developed member states) to be eligible for preferential concessions. However, the progress achieved in three rounds of negotiations has been meagre, mainly because they are done on a time consuming product-by-product basis. However, it is now expected that the fourth round of trade negotiation will be done on sectoral, chapter-wise or across-the-board basis.

Moreover, as the negotiations so far have not reflected the pattern of the existing regional trade, attempts will be made in the next round to identify items that are and will potentially be actively traded among the member nations.

The SAPTA agreement also provides for the transition of SAPTA to South Asian Free Trade Area (SAFTA) to be completed by 2001. The Group of Eminent Persons (GEP) set up by the SAARC envisages that all non-tariff barriers including discriminatory practices should be identified in the first year of implementation and phased out by 2010. The GEP further envisions the creation of the South Asian Customs Union by 2015 and South Asian Economic Union by 2020.

Trade benefit potentials.

Global Trade Policy Analysis Project model, Pigato *et al* [1997] analyse welfare consequences of the regional liberalisation scenario versus the unilateral liberalisation scenarios³. This study reports that both types of liberalisation will benefit all of South Asia. The regional liberalisation generates significant benefits to India (0.5 percent of GDP) as well as the rest of South Asia (1.0 percent of GDP). However, India's gains (4.1 percent of GDP) are much larger in the unilateral liberalisation, while that of the rest of South Asia are slightly reduced (0.8 percent of GDP). The benefits to the rest of South Asia from regional liberalisation are larger than those from the unilateral liberalisation because of the prospect of the free access to the large and relatively highly protected Indian market resulting in significant improvements in terms of trade. As almost all of Nepali products enjoy much freer access to the Indian market, Nepal's gain might not be significantly

different under these two scenarios. Nepal's trade with South Asian countries other than India is still very insignificant despite the tariff reductions under the SAPTA framework. These countries absorbed 3.5 percent of Nepal's exports and furnished only 1.0 percent of Nepal's imports in 1997/98.

As already mentioned, Nepal has the lowest tariff in the region and has virtually no non-tariff barriers. The proportionate decrease in tariff rate and hence, the corresponding decrease in domestic prices due to the SAPTA or eventually SAFTA will be relatively small in Nepal. A significant proportion of Nepal's imports from India (it accounts for more than 97 percent of all imports from the region) comprises of essential inputs. Since the demand for essentials is conventionally quite inelastic, price decrease would not result in significant increase in consumption. Likewise, the subsistence nature of agriculture and rather primitive industrial structure limit the ability of domestic producers to respond to new trade opportunities. As a result, the welfare benefits due to "trade creation" are not likely to be large. However, if the real exchange rates of Nepali rupee against the South Asian currencies depreciate vis-à-vis that of other currencies, there might be a significant "trade diversion" benefits to Nepal.

Once the Multi-Fiber Agreement is phased out by 2005, Nepal will have to compete against the relatively more efficient regional partners in the international market for selling readymade garments, the second largest export item. It will have to look up to India and Bangladesh for the international market price of jute and jute products, India and Sri Lanka for that of tea, a potentially significant

export item for Nepal. Be that as it may, the spirit of regional co-operation might help all the regional partners.

Studies (Jayaraman, 1978; Rahman *et al*, 1981), though dated, concluded that Nepal's static gain from a hypothetical customs union in the SAARC region are at best only marginal. The value of complementarity indices of Nepal's export trade with major South Asian economies are low: almost unity with Bangladesh, Pakistan and Sri Lanka and even lower than unity with India. Moreover, these indices declined during the period 1975-1990. Nepal has the largest comparative advantage in the region on labour-intensive manufacturing and a slight advantage over India in the region on agricultural raw materials. Hence, there is a limited scope for Nepal to benefit from regional exports.

Dynamic effects. The regional co-operation in trade paves way for gain from dynamic effects; important among them are effects due to structural transformation, investment flow and enhanced competition in the market. The regional trade agreement will potentially play an important role in the transformation of Nepal's agrarian economy. The export competitiveness of Nepal's merchandise in the South Asian market is adversely affected by high transportation costs resulting from the poor transport infrastructures within the country and the long surface transport to the nearest sea port. Sub-regional co-operation with Bangladesh and India within the SAARC framework might help Nepal to reduce the costs associated with restricted transit and also increase its access to the international markets.

With the increased and preferential trade among the SAARC countries,

Nepal may forfeit a significant part of customs revenue. Though Nepal collects about three billion rupees (approximately eight percent of the total government revenue) in custom duties from goods imported from the region, there are no reliable estimates on how much of this revenue could be lost from the free trade agreement. The extent of economic benefits that Nepal can reap from the regional trade and eventually from the economic co-operation, depends on how large non-traditional static and dynamic effects are to offset the social loss resulting from trade diversion and revenue loss.

Investment potentials. Together, the SAARC countries have a population of 1.2 billion – a large potential market for any industrial enterprise. Working in unison, these countries can easily attract substantial foreign investment in infrastructure and for the production of both durable and non-durable goods. Since Nepal already has a preferential treaty with India, Nepal may not face serious problem to attract FDI for the fast moving consumer goods. However, it has to be proactive, have the right policies and remove unnecessary political and administrative hurdles. Furthermore, it also needs to undertake reforms in banking, finance and capital markets. On the infrastructure side, energy deficient northern Indian states offer an attractive market for Nepal's huge but almost untapped potentials for hydroelectricity generation. Nepal also stands to gain tremendously if it develops its rather primitive software industry as an extension of the Indian software industry. India's success in this industry is built on a number of factors, particularly the availability of a huge pool of relatively low-cost, qualified, English speaking

software professionals. Nepal should take cue from the Indian success in software trade and invest in human resources development. ■

—July - September 2000 **THE ORGANISATION**

Hele bistands-Norge samles på ett sted

http://www.norad.no/ind_bistanden.html

Global.no er en felles internett-portal for Norad, Utenriksdepartementet (UD) og en rekke organisasjoner som driver med humanitært arbeid utenfor Norge. Med UD som pådriver har disse nå gått sammen om å etablere en felles internett-portal. Dj Juice.com skal sørge for at informasjonen også blir tilgjengelig på WAP.

Internett-portalen Global.no er en organisasjon som eies av medlemmene. Norad, Redd Barna, Norges Røde Kors, Kirkens Nødhjelp, Norsk Folkehjelp og Flyktningerådet er noen av de humanitære organisasjonene som er tilknyttet internett-portal. Siten vil også publisere redaksjonelt stoff som omfatter aktuelle temaer innenfor bistandsarbeid. I tillegg vil Global.no være en veiviser til norske aktører som arbeider med nord-sør spørsmål og internasjonal utvikling. Portalen vil inneholde linker til alle som er tilknyttet siten.

Samler bistands-Norge

Hensikten med Global.no er å kunne gjøre det enklere for politikere, studenter, skoleelever, lærere, journalister og andre som på en eller annen måte har interesse for norsk bistandsarbeid. I tillegg vil dette være et spennende IT-prosjekt, sier redaktør i Global.no, Margaretha Gøransson.

Ny vei til Tibet

Fritt oversatt og omarbeidet av Kirsten I. Greiner
Kilde: The Kathmandu Post 23. oktober 2000

Kinesiske og nepalesiske tjenestemenn arbeider nå med det planlagte Syabrubensi-Rasuwigadi veiprojektet. I dag er de eneste veiforbindelsene mellom Tibet og Nepal via Kodari og Araniko. Den nye veien vil gå fra Nepal til Kerung i Tibet.

Foreløpig venter man på kartlegging av området, et arbeid som sannsynligvis gis til et privat finsk firma, FINMAP. Andre studier og forarbeider vil settes i gang senere. Allerede for tre år siden ble Nepal og Kina i prinsippet enige om å bygge veien. Kina sa seg villig til å sørge for den finansielle siden. I fjor satte Kina av 670.000 rupies til prosjektet, mens Nepal satte av 51.000 rupies i årets budsjett.

Planen er å bygge en 19 kilometer lang vei fra Syabrubensi til Rasuwagadi i Rasuwadistriktet i Nepal, og derfra til Kerung i Tibet. Enkelte eksisterende veistrekkninger i Nepal må oppgraderes, andre bygges, for å bedre framkommeligheten fra den nye veien og sørover. Hovedforbindelsen til det sentrale Nepal vil bli ved Prithvi-motorveien i nærheten av Galchhi. Ekspertene mener at den foreslåtte veistrekkningen vil avlaste den 125 kilometer lange Kodari-motorveien som ble bygget av kineserne i 1960-årene. Den nye veien blir Nepal's korteste veiforbindelse med Tibet og kan gi kinesere og tibetanere lettere tilgang til nepalesiske markeder. Den kan også gjøre det enklere for Nepal å frakte korn og andre matvarer via Tibet til Nepals vestlige regioner. Nepalesiske myndigheter sender allerede matvarer til Dolpa, Humla, Mugu og Mustang via Tibet.

Flere tibetanere flykter

Fritt oversatt og omarbeidet av Kirsten I. Greiner
Kilde: The Kathmandu Post 18. og 24. oktober 2000

I løpet av en uke i siste halvdel av oktober ble 57 tibetanere arrestert for å ha entret Nepal ulovlig.

De fleste tibetanerne dukker selv opp på en lokal politistasjon. Derfra transporteres de til Immigration Department i Kathmandu, som undersøker saken og vanligvis sender dem videre til Dharmasala i India. Så langt i år har 201 tibetanere flyktet fra Tibet til Nepal - en økning i forhold til foregående år.

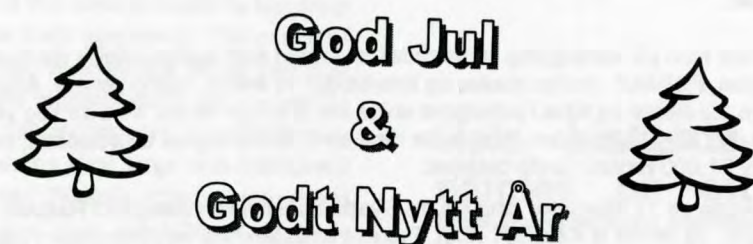
Passasjerbuss falt i elv

Fritt oversatt og omarbeidet av Kirsten I. Greiner
Kilde: The Kathmandu Post 10. og 11. oktober 2000

Mer enn førti personer fryktes omkommet etter at en passasjerbuss falt ut i den monsunstore Seti-elven i midten av oktober. Bussen var på vei fra Dhangadi til Sanphebagar i Achham-distriktet, da den rundt midnatt kjørte utfor broen over Seti-elven (Syaule-Silgadi motorveien).

Åtte personer klarte å redde seg ved å klatre opp på bussens panser. Politimenn og Royal Nepal Army soldater trakk dem senere i land med tau. Det eksakte antall

passasjerer er ikke bekreftet. Mange var på vei til sine hjemsteder i de fjerne vestlige distriktene for å feire Dashain-høytiden. De fleste omkomne er ikke funnet og man antar de har forsvunnet nedover i elven. Ifølge vitner var bussjåføren påvirket av alkohol etter at de hadde stoppet for å spise middag. Ulykken skjedde i forlengelsen av en opphetet diskusjon mellom sjåføren og noen av passasjerene.

Hilsen Styret

Aalu Achar (with Mula)

Submitted by: Rajni Shrestha

(<http://www.nepalhomepage.com/society/recipes/sd-aalumulaachaar.html>)

Ingredients

- 500 gms potatoes, boiled, peeled and cut into cubes
- 250 gms Raddish / carrots cut into thick stripes (add 1 tsp salt and a pinch of turmeric, mix well and keep aside for 10 mins, drain)
- 25 gms small dry peas (soaked overnight) OR fresh shelled peas
- 1/4 tsp Turmeric powder
- 1/4 tsp cumin powder
- 1/2 tbsp Chilly powder
- 5 tbsp Sesame powder (Roast sesame in a dry pan and grind it for powder)
- 1 tbsp fresh lemon juice
- 1/2 cup water
- 1/2 cup chopped fresh coriander
- 3 tbsp Oil
- 1/2 tsp fenugreek seeds

Instructions

Take a bowl. Put potatoes, raddish/carrots (drained),peas, salt,turmeric cumin, chilly, sesame powder,lemon juice, fresh chopped coriander and marinate well adding water slowly. Marinate very well till the achar is gravy. Heat a small pan, add oil and heat, when hot, add fenugreek till it turns black. Pour over the achar. Make this 30 mins before eating. Serve cold. Option: green chillies cut into long stripes can be added with the fenugreek for hot taste.

Fjellfilmfestival i Kathmandu

(Fra the Himal Assosiation sine hjemmesider, oversatt og bearbeidet av Synnøve Nes)

Kathmandudalen er ikke bare Nepals hovedstad, den er også himalregionens kosmopolitiske hjerte. I siste del av 2000, huser Kathmandudalen "the Kathmandu International Mountain Film Festival". Der vises det aller ypperste innen "fjellfilm", det vil si film med setting i fjellene og aktører som er fjellfolk.

Festivalen bringer filmfolk sammen på en uformell måte, den baserer seg ikke på noe konkurranseprogram. Poenget er at filminteresserte og filmskapere fra hele verden med interesse for fjell, skal kunne komme sammen. Dette skal være et forum hvor de kan se hverandres arbeider, gi hverandre tilbakemeldinger, og diskutere ideer og temaer relatert til høylandet; bosetting, forskjellige kulturer og miljøer.

Festivalen viser tretti filmer fra flere forskjellige fjellregioner, som Andes, Tatra og selvfølgelig Himalayas. Filmene er alle laget på forskjellige måter, slik at sjanger og filmretning varierer, til tross for at alle kan betraktes som "Fjellfilmer".

Noe av meningen med festivalen er at den skal fostre en større forståelse for verdens høyland og deres fjellkulturer.

Festivalen arrangeres av the Himal Assosiation, som er en gruppe med base i Patan, med det formål å informere om temaer knyttet til Himalaya. En slik festival har vært arrangert tre ganger tidligere, men denne gangen har Himal Assosiation valgt å gjøre det i samarbeid med Eco Himal. Den sistnevnte er en østerriksk organisasjon som arbeider for økt levestandard for folket i Himalaya, med fokus på økologiske, sosiale og kulturelle aspekter. Filmene som vises under festivalen, er alt fra dokumentarer

og helaftens spillefilmer, kortfilmer, eksperimentelle kunstfilmer og animasjoner, laget av profesjonelle eller amatører.

Aama in America: A Pilgrimage of the Heart

by Broughton Coburn

"Spirituality is our lasting reference" -- Aama

Vishnu Maya, called Aama (Mother) by everyone in her tiny Nepali village, was living high in the Himalayas when she befriended American Peace Corps worker, Broughton Coburn, in 1974. In 1988 Aama came to visit him -- on a trip prescribed by village priests as a way for the eighty-four year old, four-foot-eight woman to earn merit by making a difficult journey late in life.

Aama in America is a vivid chronicle of what became a 25 state, coast-to-coast adventure. Guided by the perpetual curiosity and deeply spiritual orientation of their ingenious, unpredictable travel companion, Coburn and his fiancée gradually began to view their country from an entirely new perspective. "Beneath the uniform commercial, man-made epidermis of our country," Coburn writes, "Aama found a culture and a landscape that was alive and sacred and she steered us toward it."

Aama in America is on one level an offbeat American travelogue. But on another it is a profound exploration of beliefs, value and lost spirituality, a rediscovery of the spirituality that lies beneath the surface of America, and a singular account of the meeting of two widely divergent cultures.

304 pages. Paperback B&W photographs